מנה אין כאן משכון אין כאן איתיביה רבא

לרב נחמן "קידשה במשכון מקודשת התם

במשכון דאחרים וכדרבי יצחק ידאמר רבי

יצחק -מנין לבעל חוב שקונה משכון שנאמר

יולך תהיה צדקה אם אינו קונה צדקה

מנין מכאן לבעל חוב שקונה משכון בני רב

הונא בר אבין זבון ההיא אמתא בפריטי

לא הוו בהדייהו יאותיבי נסכא עליה לסוף

אייקר אמתא אתו לקמיה דרבי אמי אמר

להו פריטי אין כאן נסכא אין כאן ית"ר

התקדשי לי במנה נמלתו וזרקתו לים או

לאור או לכל דבר האבד אינה מקודשת הא

שדיתינהו קמיה הוו קירושין הא קאמרה ליה

שקיל לא בעינא ילא מיבעיא קא אמר לא

מיבעיא שדיתינהו קמיה דלא הוו קידושין אבל זרקתו לים או לאור אימא כיון דמיחייבא

בהו קדושי קדיש נפשה והא דקא עבדא

הכי סברא איבדקיה להאי גברא אי רתחנא הוא או לא קמ"ל תנו רבנן החתקדשי לי

במנה תנם לאבא ולאביך אינה מקודשת

על מנת שיקבלום לי מקודשת תנא אבא להודיעך כח דרישא תנא אביך

להודיעך כח דםיפא התקדשי לי במנה תגם לפלוני אינה מקודשת על

מנת שיקבלם לי מקודשת וצריכא דאי אשמעינן אבא ואביך התם הוא

דכי אמרה על מנת שיקבלום לי הוו קידושין דסמכה דעתה עילייהו

סברה עבדין לי שליחותאי אבל פלוני לא ואי אשמעינן פלוני הכא

הוא דכי אמרה תנם לפלוני לא הוו קידושי דלא מקרבא דעתה לגביה

למיתבה ליה במתנה אבל אבא ואביך דמקרבא דעתה לגבייהו אימא

במתנה יהביתיה ניהלייהו צריכא ת"ר יהתקרשי לי במנה תגם על גבי

סלע אינה מקודשת ואם היה סלע שלה מקודשת בעי רב ביבי יסלע של

שניהם מהו תיקו "התקדשי לי בככר תנהו לכלב אינה מקודשת ואם

היה כלב שלה מקודשת בעי רב מרי "כלב רץ אחריה מהו, בההוא

הנאה דקא מצלה נפשה מיניה גמרה ומקניא ליה נפשה או דלמא מצי

ה'נטין לו. פסחים לה: שבועות
מד. צ"מ פב, צ) [בכח"י
נוסף: פריטי, ושם אותיבו
נסכה עילווה], ג) מוספתה

נסכנו עינווט], אי מוספממ דקדושין פ"ב ה"ט, ד) [בכח"י ודפו"ר: עליה מאי טעמא

דאמרה ליהז. ה) ובדפו"ר:

לאנתים ליט], ש) [פיפור י. כלוי. ויתכן לפותרו כלומר. ועיי רש"י רי"ף ורש"ל], ו) [לקמן

כב ע"ב], ז) [לעיל ו:], מ) [ל"ל שליחותה. רש"ל], ע) [ב"ת יא ע"א], י) [שם עת.], כ) [ב"ת

פ"ב ע"ח], ל) וד"ה שחנין, מ)

ןד"ה בדרבי ילחקן, **ע**) ופסחים

ה ע"בו, פ) ובפסחים לח ע"ב ובב"מ פא ע"ב. אמנס עיין רש"י גיטין לו ע"א],

ל) וב"מ פ:ן, ק) וב"מ עה ט״ב], ד) [יתכן של״ל כשאמרה ע״ב], ד) [יתכן של״ל כשאמרה ע״מ לפלוני מכשאמרה ע״מ

לאביך. רש"ש], ש) [ו ע"ב ד"ה מן מנה], ש) [ימכן דל"ל: כדאמרינן לקמן בעני],

ל) ולל"ל בחדלון, ב) ולל"ל

נר מצוה בג א מיי׳ פ״ה מהל׳ אישות

הלכה כג סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סי כח סעיף : 37 בד ב מיי' פ"י מהלכות שכירות הלכה א סמג עשין לד טוש"ע ח"מ סי' עב סעיף ב: סד ג ד מיי פ"ד מהלי אישות הלכה ג סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן ל :סעיף ו בו ה מיי׳ שם טוש״ע שם סעיף ח: סעיף ח: סז ו ז מיי׳ שם הלכ׳ ד מוש"ע שם סעיף ט: סה ח ט מיי שם טוש"ע שם סעיף יא:

י מיי׳ שם טוש״ע שם

:סעיף

תום' ר"י הזקן מנה אין כאן. לא המנה הגיע לידה ולא המשכון נתן לה להיות שלה דנימא שוה כסף ככסף, הלכך אין לה על המשכון כלום. במשכון מקודשת. וקס"ד דמיירי כה"ג . דאמר לה התקדשי לי במנה יהניח לה משכון. [במשכון] דאחרים. במשכון שמסרו לו ב״ד על חוב שיש לו אצל ב״ד על חוב שיש לו אצל אחרים, וקדשה באותו זכות שיש לו על המשכון. דאי אמר לה התקדשי לי בזה, הואיל ואחרים מוציאין אותו המשכון מידה אינה מקודשת, אלא ודאי דאמר לה התקדשי לי במשכון זה שיש לי מפלוני או התקדשי לי במאה זוז שיש לי על משכון זה מקודשת. הגיע בידה ומשכון לא נתן לה להיות שלה ואין לה על המשכון כלום, שהרי* הוא קונה המשכון עד אותו סך וגוף המשכון הקנה לה עד אותו מנה. והוא הדין נמי אם בעל חוב עצמו חפשו אחר ההלואה דכה"ג תפשו אחו ההלואה זכה"ג נמי קני ביה זכותא כנגד אותו סך כמו שביארנו בסוף . המקבל. ומשום הכי פרישנא המקבל. המשום הכי פרישנא לה במשכנו שלא בשעת הלואתו, והכי אוקימנא לה להא דר' יצחק בשבועות ןמד, א] וכבא מציעא [פב, א]. ואיכא מאן דמפרש במשכון . דאחרים אפילו משכנו בשעת ו אוווים אפילו משכנו בשנונ הלואתו, והכי דייק מהא דר׳ יצחק הואיל ומשכנו שלא בשעת הלואתו קני ליה עד אותו סך שהלוה חייב לו, משכנו בשעת הלואתו [נמי] . קצת שעבודא מיהו אית ליה . נילויה, ואותו שעבוד נתן לה. וזה הבל. בפריטי. דעבד כנעני [נקנה] בכסף. נסכא. חתיכה של כסף. ונתייקרה השפחה ורצו לחזור בהם המוכרים. פריטי אין כאן. שלא נתנו המעות שקנו אותה, והנסכא לא נתנו להם להיות שלהם דנימא שוה כסף ככסף, הלכך לא נתנו להם עליה לא כסף ולא שוה כסף שאין להם על הנסכא כלום. שמעינן מיהא הנטכא כלום. שמעינן מיהא שהמוכר יינו לעובד כוכבים אף על פי שהעובד כוכבים אן כי, כ שחפובו כוכב ב מניח משכון על היין קודם שנאסר אינו מועיל, ואכתי דמי היין נסך קא שקיל, שהרי לא נתן לו הכסף שיקנה בו היין ולא נתן לו המשכון שיהא שלו, הלכך אין לו

אדם אומר לחבירו אתן לך מנה במתנה והניח לו משכון עליה לא קנה המנה במשיכת המשכון ואין לחלק בין מתנה לקידושין א ורבינו חיים כהן בשם ר"ת אומר שאם אמר אדם לחבירו אתן לך מנה במתנה והילך משכון עליו ואל תחזיר לי המשכון עד שאתן לך המנה דאו ודאי יכול לעכב המשכון עד שיתן לו המנה ותימה מהא דאמר בהשוכר את האומנין (ב"מ דף עה:) גבי השוכר את הפועלים להעלות פשתן וכל דבר שהוא אבוד מקום שאין שם אדם וחזרו בהן שוכר עליהן או מטען וקאמרינן י עד כמה שוכר עליהן א"ר נחמן עד כדי שכרן איתיביה רבא לרב נחמן עד ארבעים וחמשים זוז התם כשבאת חבילה בידו פירוש שבאו כלי אומנות של פועל ליד בעל הבית והשתא כי באת חבילה בידו מאי הוי הא מנה אין כאן משכון אין כאן וי"ל דלא דמי דהתם גרמו לו הפסדב ועוד שחין החבילה בתורת משכון אלא קנוייה לו לשכור פועלין וכשרגילין לעשות שידוכין לריך ליזהר בדבר יפה שיאמר הרי אני מקנה לך כך וכך בגוף החפן דחם חמר חם אחזור בי אתן לך כך וכך והא לך משכון מנה אין כאן משכון אין כאן ושמח בשדוכין לח חמרינן מנה חין

בוה אין כאן משבון אין כאן. פי׳ וחינה מקודשת לפי שהחשה

נקנית בכסף והכסף אינו בעין היאך יקנה שאין המשכון תחת הכסף כיון שלא ישאר ביד האשה ודאי אי אמר לה התקדשי

לי במשכון זה והמשכון יהיה שלך פשיטא דמקודשת וכמו כן אם

כאן משכון אין כאן כיון שכשהאחד מהן חוזר בו השני מתבייש בדבר ד: בשבון דאחרים וכדרבי יצחק. אע"ג דרבי ילחק איירי

במשכון שלא בשעת הלואתום מצינו למימר כיון דבעל חוב קונה משכון שלא בשעת הלואה קנין גמור עד שיפדה בשעת הלוחה נמי חלים

אמרה ליה מדאורייתא חיובי מחייבת לאצולן תיקו התקדשי לי בככר שיעבודיה לחשב ממון לקדש בו האשה תנהו לעני אינה מקורשת אפילו עני הסמוך עלהי מאי מעמא אמרה ליה כי ולקנות בו עבדים וקרקעות וכן לריך היכי דמחייבנא ביה אנא הכי מחייבת ביה את ההוא גברא דהוה קא מזבין לפרש בפ' השולח (גיטין דף לו. ושס") בההיא דאמר המלוה על המשכון אינו משמט ומפרץ החם משום דקני ליה כרבי יצחק ורבי יצחק הוי שלא בשעת הלואחו והמלוה משמע בשעת הלואחו כדמשמע סוף פרק האומנים (ב"ת פא: ושם ש)ה אלא ה"פ התם כיון דקני ליה שלא בשעת הלואתו לגמרי סברא הוא דיקנה הוא בשעת הלואתו שלא ישמט דחשיב של אחיך

בידך ודרשינן בספרי (פ' ראה) את אחיך תשמט ידך" ולא של אחיך בידך וכן יש לפרש פרק כל שעה (פסחים דף לא: ושם") בההיא דישראל שהלוה את העובד כוכבים על חמלו אחר הפסח עובר לרבי מאיר ומפרש התם משום דקנה ליה כר' יצחק וכיון דקני ליה כרבי יצחק שלא בשעת הלואתו בשעת הלואתו קני ליה נתי לענין דקרינן ליה שלך אי אתה רואהש: בודין לבעל חוב שקונה משבון. פיי בקונט' בשאר דוכתים להתחייב באונסין וקשה דהא ר"מ ור' יהודה פליגי לבמלוה על המשכון אי הוי שומר שכר אי שומר חנם אבל שואל לא הוי ואוקי גמרא ר"מ כר' יצחק משמע דר' יצחק לא אמר להתחייב באונסין לכך נראה לי שקנה את המשכון להתחייב בגניבה ואבידהיו: צדקה מנין. וא"ת איכא לדקה ממה שיחזיר לו לשכב עליו וי"ל דדייק מדכתיב (דברים כד) ושכב בשלמתו וברכך ואי לא הוי קונה ליה א"כ כשמברכו העני הוי ליה רבית דברים אוש מפרשים דלא מיקרי לדקה אלא הנותן משלו כמו לדק משלך ותן לו (ב"ב פת:): תנם לאבא או לאביך אינה מקודשת. ואם תאמר הא אמרינן לעיל (דף ו:) תן מנה לפלוני ואקדש אני לך מקודשת ויש לומר דלא דמי דהתם שהתחילה היא בדבר איכא למימר דדעתה להתקדש אבל הכא שהוא אמר לה תחילה התקדשי לי והיא משיבה תנם למי שתרצה איכה למימר דאין דעתה להתקדש אלא היא משטה בו ואינה חוששת: תגם לפלוגי אינה מקורשת. וא"ת אמאי קתני לעיל בברייתא אביך לאבא ולפלוני סגיא ואיכא למיעבד כל הני לריכותא" ושמא יש לומר דאין לחוש לכך כיון דלא תנא אביך בברייתא לחודיה אי נמי י"ל דלהכי תנא אביך ופלוני משום דס"ד דליהוי מקודשת טפי כשאמרה י) תנם לפלוני מכשאמרה תנם לאביך דסמכה דעתה טפי כשיהא ביד פלונים: אם היה סדע שלה מקודשת. פי׳ בקונטרס דחזרה קונה לה ולא נהירא דאם כן מאי בעי סלע של שניהם מהו פשיטא דאינה קונה כיון דהוא חלר של שניהם כדאמרינן פרק המוכר את הספינה (ב"ב דף פד:) אמר רבי ינאי חלר של שני שותפין קונין זה מזה ומוקי לה במודד בחוך קופתו של לוקח אבל במודד על הקרקע לא' ונראה לפרש דהכא הטעם אין חלוי בקנין

> מדאחייבא בהו. אם לא נטלןתןם בתורת קדושין. וכתב רבינו נסים ודוקא היכא שנטלותןם בכעס וזרקותום מיד אבל לקחותום בפני עדים ואח״כ זרק[ת]ם לפניו או לדבר האבד צריכה הימנו גט. במנה. והיא השיבה אותו תנם לאבא, אינה מקודשת שלא נתרצית בקדושין אלא שאמרה לו להפסיד מעותיו. שיקבלם לי מקודשת. דסמכא דעתה שאותו פלוני יקבל מעותיה ונתרצית בקדושין. איכא מאן דאמר בכל הני אי הוא חזר ואמר הרי את מקודשת לי במנה זה שאתן לפלוני במצותיך והיא שתקה מקודשת, אע״פ שלא אמרה תחלה אלא תנם לפלוני. ולאו מילתא היא כמו שבארנו לעיל¢). על גבי הסלע. דלאו לשון ריצוי

מקון שהן, אכ פי את אתרות האירות בי בירוני. ראה בירוניה האירות בירוני האירות בירוניה האירות בירוניה האירות בירוניה האירות בירוניה בירוניה האירות בירוניה בירונ לך שתצילני כמו שאתה חייב להציל נפש אחת מישראל. איכא מאן דאמר אם היה כלב של שניהם נמי מקורשת אם היה בככר שתי פרוטות, דלשון ריצוי הוא ולא אמרינן דאמרה כי היכי דמחייבת ביה אנא מחייבת ביה אנא מחייבת ביה אנה מחייבנא. ולא נתרצית לקדושין. ירושלבי פרק האיש מקדש [ה"א]. התקדשי המתנה אבל הכא הוא אינו מוטל עליו אלא חצי מזונותיו. ואיכא מאן דאמר דאינה מקורשת, דהואיל דמחייב ביה איהו לא נתרצית לקדושין וצ"ע. הלכך הוי ספק מקודשת. כי היכי דמחייבנא. ולא נתרצית לקדושין. ירושלבי פרק האיש מקדש [ה"א]. התקדשי לי בסלע תנהו לעני מקודשת ותראה עושה טובה לעני. ודאי זה הירושלמי חולק עם התלמוד שלנו, דודאי ליכא הפרש בין סלע לככר. וכן דעת הר"ם והר"ף שלא הביאו זה הירושלמי וחלק עם התלמוד שלנו, דודאי ליכא הפרש בין סלע לככר. וכן דעת הר"ם והר"ף שלא הביאו זה הירושלמי. ואיכא מאן דאמר דלא פליג, וחלוק עם התלמוד שלנו, דודאי ליכא הפרש בין סלע לככר. וכן דעת הר"ם והר"ף למימר כי היכי דמחייבוא, דלא רמיא עליה חובה למיתן ליה סלע 6) חדא זימנא. זוה רחוק, דאטו מי לא עסקינן בככר גדול וודאי אינו חייב ליתן לו ככר גדול באחת. ופי לשון הגמ׳ הוא שלא היה בדעתה להתרצות בקרושין אלא שיתן לו לשום מצוה שהרי הוא מחויב 9 במעה כמו שהיא מחויב א מאתים זוז חסר דינר אפילו נתנו לו אלף זוו בבת אחת מצוה עביד כדתנן בסוף פאה (פ״ח מ״ח) היו לו מאתים זוז חסר דינר אפילו נתנו לו אלף זוו בבת אחת מצוה עביד כדתנן בסוף פאה (פ״ח מ״ח) היו לו מאתים זוז חסר דינר אפילו נתנו לו אלף זוו בבת אחת מצוה עביד כדתנן בסוף פאה (פ״ח מ״ח) נראה שחסר כאן, ומכאן שייך לתירוץ.

חארה – אלא כשהסלע שלה סמכה דעתה ובשאינו שלה לא סמכה דעתה ובעי כשהסלע של שניהם אי סמכה דעתה או לא:

מנה אין כאן. הלכך משכון (א) אינו שוה (כאן) כלוסי שאין המשכון מתנה: במשכון דחחרים. שהיה בידו וקדשה בחוב שיש לו עליו הלכך מקודשת שהמשכון עלמו קנוי לה: בפריטי. על מנת לקבל פרוטות של נחשת: נסכא. חתיכה של כסף: פריטי אין כאן.

שהתנו עליה הלכך נסכא שהוא משכון אין כאן להיות במקומו לקנות שאם נתנו הפרוטות היתה קנוייה להם דעבד כנעני נקנה בכסף 0: נטלחו וזרקתו לים. בפניו לומר איני רולה: הת שדיתינהו קמיה. במקום שחינו אבוד הוו קידושין בתמיה: מדאיחייבא ביה. לשלומי גמרה וקדשה נפשה ולפי שהוא שלה זרקתו לנסות את זה אם הוא רגון: אינה מקודשת. ואינו דומה לתן מנה לפלוני ואיקדש לך" דהתם איהי קאמרה ליה מעיקרא אבל כאן משטה היא בו כלומר תן מעותיך לאחרים: להודיעך כח דרישת דחף על גב דחביה הוח לח גמרה וקדשה נפשה: כח דסיפה. דאמר מקודשת דאע"ג דלא קרוב שלה הוא: סמכה עליה. דעביד שליחותיהם וכי מקבל להו הוה שלוחה ומקדשה: ואם היה סלע שלה מקודשת. שחלרו של אדם קונהש והרי הוא כמו שמקבלתו: רך חחריה. לנושכה:

חומרי

תורה אור השלם הַשַּב הְּשִׁיב לוֹ אֶת הַשְּׁבֶּוֹט כְּבֹא הַשְּׁבֶשׁ וְשְׁכַב בְּשַׂלְמֶתוֹ וּבַרֶכֶךְ וּלְךְּ תִּהְיֶה צְדְקָה לִפְנֵי יִי אֱלֹהֶיךִּ:

הגהות הב"ח (h) רש"י ד"ה מנה וכו' משכון אין כאן אינו שוה כלום וכו' קנוי לו הס"ד:

מוסף רש"י

מוסת תוספות

א. וטעם אחד לכולן לפי שאין המשכון משועבד שאין המשכון נושועב. לכלום משום דאדם יכול לשעכד נכסיו לדבר שנתחייב בו אבל בדבר שלא נתחייב לא חל שעבוד על נכסיו, ובמתנה שאמר ליתן לו לא נתחייב בה ולא יתחייב בה לעולם לפי שיכול לחזור בו לפיכך לא נשתעבד הרא"ש. ב. כיון דדבר האבד הוא וחזרו בהם חייבים לשלם המשכון שלהם עליהם עד כדי דמיו. שס. ג. שיאמר לו אם בגוף החפץ הזה. שס. ד. אין זה גוזמא מה שנוהגין לקנוס את החוזר בו, בדין הוא להתחייב בו מי שחוזר בו מן החואי שהחוו לפי הרושח שמתבייש חבירו במה שהוא חוזר. או"ז נ"מ קפח. גיטין לו. מוס' דאפילו מעובדי כוכבים אם מקבל . עליה אחריות מחייב עליה שכר וכו' והיינו שכרו דקני ליה להיות ממונו לקדש בו וקרקעות, ממעותיו היה יכול לעשות זה

ה. דאמרינן התם והא אידי ואידי הלוהו על המשכון קתני ואין סברא לחלק בין המלוה

הממושכן מה שלא היה יכול לעשות מן המעות. תוס' הרח"ש וע"ע תוס' נ"מ פנ: ד"ה חימר, ח. ובהכי סגי אבא להודיעך כחא דרישא ופלוני להודיעך כחא דסיפא. ליטנ"א. 0. דסלקא דעתיך אביך דמקרבא דעתיה לגבי בריה וידו כיד בנו ותו דאית לה כסופי למתבעינהו מיניה דאולא השתא לרשותיה אפילו כי אמר שיקבלם לי לא סמכא דעתה ולא הוי קידושין קמ"ל. שס. י. ואי בתוך קופסא המונחת בה פשיטא שקנתה. ליטנ"א. כ. דאיכא למימר שזרקו לה לתוך חיקה. מוס' טוןר, (וע" מוס' סרא"ש שמפלש

באריכות, ועי׳ ריטב״א שלומד דהוה מדין ערב).